

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/1908,**6. oktoober 2022,****millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2022/266, mis käsitleb piiravaid meetmeid vastusena valitsuse kontrolli alt väljas olevate Ukraina Donetsk ja Luganski oblastite tunnustamisele ja korraldusele siirda nendele aladele Venemaa relvajõud**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 23. veebruaril 2022 vastu otsuse (ÜVJP) 2022/266 ⁽¹⁾.
- (2) Venemaa Föderatsioon alustas 24. veebruaril 2022 ebaseaduslikku, provotseerimata ja põhjendamatut agressiooni Ukraina vastu.
- (3) Liit toetab endiselt vankumatult Ukraina suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust.
- (4) Hoolimata rahvusvahelise üldsuse poolt Venemaa Föderatsioonile esitatud arvukatest üleskutsetest lõpetada viivitamata sõjaline agressioon Ukraina vastu, otsustas Venemaa Föderatsioon 21. septembril 2022 eskaleerida veelgi oma agressiooni Ukraina vastu, toetades ebaseaduslike nn referendumite korraldamist Donetsk, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja oblastite aladel, mis on praegu Venemaa Föderatsiooni poolt okupeeritud. Samuti eskaleeris Venemaa Föderatsioon veelgi oma sõjalist agressiooni Ukraina vastu, kuulutades Venemaa Föderatsioonis välja mobilisatsiooni ja ähvardades taas kasutada massihävitussrelvi.
- (5) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) tegi 28. septembril 2022 liidu nimel avalduse, milles mõistis kõige karmimalt hukka ebaseaduslikud libareferendumid Ukraina Donetsk, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja oblastites, mis on praegu Venemaa poolt osaliselt okupeeritud. Kõrge esindaja märkis ühtlasi, et liit ei tunnusta kunagi neid ebaseaduslikke libareferendumeid ja nende võltsitud tulemusi ega ühtegi nende tulemuste põhjal tehtud otsust ning kutsub kõiki ÜRO liikmeid tungivalt üles tegema sama. Nende ebaseaduslike libareferendumite korraldamisega püüab Venemaa jõuga muuta Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud piire, mis kujutab endast Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja (edaspidi „ÜRO põhikiri“) selget ja olulist rikkumist. Kõrge esindaja märkis samuti, et kõik isikud, kes on seotud nende ebaseaduslike libareferendumite korraldamisega, ning isikud, kes on süüdi muudes rahvusvahelise õiguse rikkumistes Ukrainas, võetakse vastutusele ning et sellega seoses kehtestatakse Venemaa vastu täiendavad piiravad meetmed. Kõrge esindaja tuletas meelde, et liit toetab endiselt vankumatult Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust riigi rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning nõuab, et Venemaa viiks kogu Ukraina territooriumilt viivitamata, täielikult ja tingimusteta välja kõik oma väed ja kogu oma sõjalise varustuse. Lisaks märkis kõrge esindaja, et liit ja selle liikmesriigid jätkavad Ukraina sellealaste jõupingutuste toetamist nii kaua, kui see on vajalik.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. veebruari 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/266, mis käsitleb piiravaid meetmeid vastusena valitsuse kontrolli alt väljas olevate Ukraina Donetsk ja Luganski oblastite tunnustamisele ja korraldusele siirda nendele aladele Venemaa relvajõud (ELT L 42 I, 23.2.2022, lk 109).

- (6) Euroopa Ülemkogu liikmed võtsid 30. septembril 2022 vastu avalduse, milles nad lükkasid kindlalt tagasi Ukraina Donetsk, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja oblastite ebaseadusliku annekteerimise Venemaa poolt ning mõistsid selle ühehäälselt hukka. Õnestades tahtlikult reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ning rikkudes jämedalt Ukraina põhiõigusi sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele, mis on ÜRO põhikirjas ja rahvusvahelises õiguses sätestatud aluspõhimõtted, seab Venemaa ohtu ülemaailmse julgeoleku. Euroopa Ülemkogu liikmed väitsid, et nad ei tunnusta ega hakka kunagi tunnustama ebaseaduslikke nn referendumeid, mille Venemaa kavandas ettekäändena Ukraina sõltumatuse, suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse jätkuvaks rikkumiseks, ega nende võltsitud ja ebaseaduslikke tulemusi. Nad märkisid, et ei tunnusta kunagi ebaseaduslikku annekteerimist, et need otsused on õigustühised ning neil ei saa olla mingitki õigusjõudu ning et Krimm, Donetsk, Herson, Luhansk ja Zaporizžja kuuluvad Ukrainale. Nad kutsusid kõiki riike ja rahvusvahelisi organisatsioone üles ebaseaduslikku annekteerimist ühehäälselt tagasi lükkama ning tuletasid meelde, et Ukraina kasutab oma seaduspärasest õigust kaitsta ennast Venemaa agressiooni vastu, et taastada täielik kontroll oma territooriumi üle, ning tal on õigus vabastada okupeeritud alad oma rahvusvaheliselt tunnustatud piirides. Euroopa Ülemkogu liikmed märkisid, et tugevdavad liidu piiravaid meetmeid Venemaa ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks ning survestavad veelgi tugevamalt Venemaad oma agressioonisõda lõpetama.
- (7) Neid raskeid asjaolusid silmas pidades leiab nõukogu, et otsuse (ÜVJP) 2022/266 pealkirja tuleks muuta ning selles sisalduvate piirangute geograafilist kohaldamisala tuleks laiendada kõigile valitsuse kontrolli alt väljas olevatele Ukraina Donetsk, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja oblastite aladele.
- (8) Teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid.
- (9) Otsust (ÜVJP) 2022/266 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust (ÜVJP) 2022/266 muudetakse järgmiselt.

- 1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/266, 23. veebruar 2022, mis käsitleb piiravaid meetmeid vastusena teatavate valitsuse kontrolli alt väljas olevate Ukraina alade ebaseaduslikule tunnustamisele, okupeerimisele või annekteerimisele Venemaa Föderatsiooni poolt“.

- 2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

1. Valitsuse kontrolli alt väljas olevate Ukraina Donetsk, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja oblastite aladelt pärit kaupade import liitu on keelatud.

2. Keelatud on pakkuda otseselt või kaudselt rahastamist või rahalist abi ning kindlustust ja edasikindlustust seoses lõikes 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatelt Ukraina aladelt pärit kaupade impordiga.“

- 3) Artikli 6 lõiked 2a ja 2b asendatakse järgmisega:

„2a. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelde ei kohaldata järgmistele:

- a) avaliku sektori asutused või liidu või liikmesriikide eelarvest rahastatavad juriidilised isikud, üksused või asutused, tingimusel et lõigetes 1 ja 2 osutatud kaubad, tehnoloogia, teenused ja abi on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel;
- b) organisatsioonid ja ametid, mida liit hindab sambapõhiselt ja millega liit on sõlminud finantsraampartnerluse lepingu, mille alusel organisatsioonid ja ametid tegutsevad liidu humanitaarpartneritena, tingimusel et lõigetes 1 ja 2 osutatud kaubad, tehnoloogia, teenused ja abi on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel;

- c) organisatsioonid ja ametid, millele liit on andnud humanitaarpartnerluse tunnistuse või mille on sertifitseerinud või mida on tunnustanud mõni liikmesriik kooskõlas riigisiseste menetlustega, tingimusel et lõigetes 1 ja 2 osutatud kaubad, tehnoloogia, teenused ja abi on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel, või
- d) liikmesriikide spetsialiseeritud asutused, tingimusel et lõigetes 1 ja 2 osutatud kaubad, tehnoloogia, teenused ja abi on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel.

2b. Juhtudel, mis ei ole hõlmatud lõikega 2a, ning erandina lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigi pädevad asutused anda sellistel üld- ja eritingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, üld- või erilubasid lõikes 1 osutatud kaupade ja tehnoloogia müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks ning lõikes 2 osutatud teenuste ja abi osutamiseks, kui nad on teinud kindlaks, et sellised kaubad, tehnoloogia, teenused ja abi on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel.

Asjaomane liikmesriik teatab teistele liikmesriikidele ja komisjonile kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest kahe nädala jooksul alates loa andmisest.“

4) Artikli 7 lõiked 1a ja 1b asendatakse järgmisega:

„1a. Lõikes 1 sätestatud keelde ei kohaldata järgmistele:

- a) avaliku sektori asutused või liidu või liikmesriikide eelarvest rahastatavad juriidilised isikud, üksused või asutused, tingimusel et lõikes 1 osutatud abi ja teenused on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel;
- b) organisatsioonid ja asutused, mida liit hindab sambapõhiselt ja millega liit on sõlminud finantsraampartnerluse lepingu, mille alusel organisatsioonid ja ametid tegutsevad liidu humanitaarpartneritena, tingimusel et lõikes 1 osutatud abi ja teenused on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel;
- c) organisatsioonid ja asutused, millele liit on andnud humanitaarpartnerluse tunnistuse või mille on sertifitseerinud või mida on tunnustanud mõni liikmesriik kooskõlas riigisiseste menetlustega, tingimusel et lõikes 1 osutatud abi ja teenused on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel, või
- d) liikmesriikide spetsialiseeritud asutused, tingimusel et lõikes 1 osutatud abi ja teenused on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel.

1b. Juhtudel, mis ei ole hõlmatud lõikega 1a, ning erandina lõikest 1 võivad liikmesriigi pädevad asutused anda sellistel üld- ja eritingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, üld- või erilubasid lõikes 1 osutatud abi andmiseks ja teenuste osutamiseks, kui nad on teinud kindlaks, et selline abi ja teenused on vajalikud artiklis 1 osutatud valitsuse kontrolli alt väljas olevatel Ukraina aladel üksnes humanitaarotstarbel.

Asjaomane liikmesriik teatab teistele liikmesriikidele ja komisjonile kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest kahe nädala jooksul alates loa andmisest.“

Artikkel 2

Brüssel, 6. oktoober 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK
